

STATUT RADY EUROPY¹

Londyn, 5 maja 1949 roku

European Treaty Series (ETS) / Série des traités européens (STE) Nr 1

Rządy Królestwa Belgii, Królestwa Danii, Republiki Francuskiej, Irlandii², Republiki Włoskiej, Wielkiego Księstwa Luksemburga, Królestwa Holandii³, Królestwa Norwegii, Królestwa Szwecji i Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Północnej Irlandii,

przekonane, że utrwalenie pokoju oparte na sprawiedliwości i współpracy międzynarodowej ma podstawowe znaczenie dla przetrwania społeczności ludzkiej i cywilizacji,

potwierdzając swoje głębokie przywiązanie do duchowych i moralnych wartości stanowiących wspólne dziedzictwo ich narodów i źródło zasad wolności osobistej, swobód politycznych i praworządności, które stanowią podstawę każdej prawdziwej demokracji,

w przekonaniu, że dla utrzymania i dalszego urzeczywistnienia tych ideałów w interesie postępu społecznego i ekonomicznego zachodzi potrzeba ściślejszej jedności wszystkich wyznających zbliżone poglądy krajów europejskich,

zważywszy, że w celu zadośćuczynienia tej potrzebie i wyrażanym aspiracjom ich narodów należy stworzyć organizację skupiającą w ściślejszym związku państwa europejskie,

postanowiły wobec powyższego powołać Radę Europy, obejmującą Komitet przedstawicieli Rządów i Zgromadzenie Parlamentarne⁴ oraz przyjęły w tym celu niniejszy statut.

Rozdział I CEL RADY EUROPY

Artykuł 1

- a) Celem Rady Europy jest osiągnięcie większej jedności między jej członkami, aby chronić i wcielać w życie ideały i zasady, stanowiące ich wspólne dziedzictwo, oraz aby ułatwić ich postęp ekonomiczny i społeczny.
- b) Cel ten będzie urzeczywistniany za pośrednictwem organów Rady w drodze omawiania wspólnych problemów, przez zawieranie porozumień i wspólne działanie w sprawach gospodarczych, społecznych, kulturalnych, naukowych, prawnych i administracyjnych, jak również przez przestrzeganie i rozwój praw człowieka i podstawowych wolności.

¹ Tłumaczenie ma charakter nieoficjalny. Konwencja ratyfikowana przez RP, opublikowana w *Dzienniku Ustaw* z 1994 r. Nr 118, poz. 565.

² Powinno być: Republiki Irlandii.

³ Powinno być: Królestwa Niderlandów.

⁴ W tekście zamieszczonym w *Dzienniku Ustaw* używana jest nazwa „Zgromadzenie Doradcze”. Na mocy uchwały Zgromadzenia z 1974 r., jednak bez formalnej zmiany Statutu, używana jest nazwa „Zgromadzenie Parlamentarne”, stosowana też w niniejszym tłumaczeniu.

- c) Uczestnictwo członków w pracach Rady Europy nie będzie miało wpływu na ich udział w dziele Narodów Zjednoczonych lub w innych organizacjach czy związkach międzynarodowych, których są stronami.
- d) Sprawy dotyczące obrony narodowej nie wchodzą w zakres kompetencji Rady Europy.

Rozdział II CZŁONKOSTWO

Artykuł 2

Członkowie Rady Europy są stronami niniejszego statutu.

Artykuł 3

Każdy członek Rady Europy uznaje zasadę praworządności oraz zasadę, iż wszystkie osoby pozostające pod jego jurysdykcją korzystają z praw człowieka i podstawowych wolności; musi też szczerze i wydatnie współpracować dla urzeczywistnienia celu Rady określonego w rozdziale I.

Artykuł 4

Każde państwo europejskie, uznane za zdolne i pragnące wypełniać postanowienia artykułu 3, może być zaproszone przez Komitet Ministrów do członkostwa w Radzie Europy. Każde zaproszone w ten sposób państwo stanie się członkiem z chwilą złożenia w jego imieniu Sekretarzowi Generalnemu dokumentu przystąpienia do niniejszego statutu.

Artykuł 5

- a) W szczególnych okolicznościach kraj europejski, uznany za zdolny i pragnący wypełniać warunki określone w postanowieniach artykułu 3, może być zaproszony przez Komitet Ministrów do członkostwa stowarzyszonego w Radzie Europy. Każdy zaproszony w ten sposób kraj stanie się członkiem stowarzyszonym z chwilą złożenia w jego imieniu Sekretarzowi Generalnemu dokumentu stwierdzającego przyjęcie niniejszego statutu w jego obecnym brzmieniu. Członek stowarzyszony może być reprezentowany jedynie w Zgromadzeniu Parlamentarnym.
- b) Określenie „członek” użyte w niniejszym statucie obejmuje również członków stowarzyszonych, z wyjątkiem przypadków, gdy jest użyte w związku z reprezentacją w Komitecie Ministrów.

Artykuł 6

Przed wystąpieniem z zaproszeniem na podstawie artykułu 4 lub 5 Komitet Ministrów określi liczbę przedstawicieli w Zgromadzeniu Parlamentarnym, do której przyszyły członek będzie uprawniony, i jego proporcjonalny udział finansowy.

Artykuł 7

Każdy członek Rady Europy może z niej wystąpić notyfikując swoją decyzję Sekretarzowi Generalnemu. Notyfikacja wywiera skutek z końcem roku budżetowego, w którym została zgłoszona, pod warunkiem że nastąpiło to w ciągu pierwszych dziewięciu miesięcy roku budżetowego. Jeżeli notyfikacji dokonano w ciągu ostatnich trzech miesięcy roku budżetowego, wywiera ona skutek począwszy od końca następnego roku budżetowego.

Artykuł 8

Każdy członek Rady Europy, który poważnie naruszył postanowienia artykułu 3, może zostać zawieszony w swym prawie reprezentacji i wezwany przez Komitet Ministrów do wystąpienia zgodnie z artykułem 7. W przypadku niezastosowania się członka do takiego wezwania Komitet może postanowić, że przestał on być członkiem Rady poczynając od daty określonej przez Komitet.

Artykuł 9

Komitet Ministrów może zawiesić prawo reprezentacji w tym Komitecie i w Zgromadzeniu Parlamentarnym członka, który nie dopełnił swoich zobowiązań finansowych, na okres, w którym zobowiązania te pozostaną nie wypełnione.

Rozdział III SPRAWY OGÓLNE

Artykuł 10

Organami Rady Europy są:

- i. Komitet Ministrów;
- ii. Zgromadzenie Parlamentarne.

Oba organy są obsługiwane przez Sekretariat Rady Europy.

Artykuł 11

Siedzibą Rady Europy jest Strasburg.

Artykuł 12

Oficjalnymi językami Rady Europy są angielski i francuski. Wewnętrzne regulaminy Komitetu Ministrów i Zgromadzenia Parlamentarnego określają, w jakich okolicznościach i na jakich warunkach mogą być używane inne języki.

Rozdział IV KOMITET MINISTRÓW

Artykuł 13

Komitet Ministrów jest organem działającym w imieniu Rady Europy zgodnie z artykułami 15 i 16.

Artykuł 14

Każdy członek posiada jednego przedstawiciela w Komitecie Ministrów; każdemu przedstawicielowi przysługuje jeden głos. Przedstawicielami w Komitecie są ministrowie spraw zagranicznych. Jeżeli minister spraw zagranicznych nie może być obecny lub w innych okolicznościach, kiedy może to być pożądanym, może być wyznaczony działający za niego zastępca, którym, jeśli to możliwe, będzie członek jego rządu.

Artykuł 15

- a) Komitet Ministrów rozważa, w związku z zaleceniem Zgromadzenia Parlamentarnego lub z własnej inicjatywy, środki właściwe dla realizacji celu Rady Europy, włączając w to zawieranie konwencji i umów oraz przyjmowanie przez rządy wspólnej polityki odnośnie do poszczególnych spraw. Wnioski Komitetu są podawane do wiadomości członkom przez Sekretarza Generalnego.
- b) Ustalenia Komitetu mogą, w stosownych wypadkach, przybierać formę zaleceń dla rządów członków. Komitet może zwracać się do rządów członków o informacje o działaniach przez nich podjętych w związku z tymi zaleceniami.

Artykuł 16

Z zastrzeżeniem przepisów artykułów 24, 28, 30, 32, 33 i 35, dotyczących uprawnień Zgromadzenia Parlamentarnego, Komitet Ministrów wydaje obowiązujące decyzje we wszystkich sprawach dotyczących wewnętrznej organizacji Rady Europy. W tym celu Komitet Ministrów przyjmuje niezbędne regulacje finansowe i administracyjne.

Artykuł 17

Komitet Ministrów może powołać, dla wszelkich celów, które uzna za stosowne, komitety lub komisje o charakterze doradczym lub technicznym.

Artykuł 18

Komitet Ministrów uchwała swój regulamin wewnętrzny, który określa w szczególności:

- i. quorum;
- ii. sposób powoływania przewodniczącego i okres jego kadencji;
- iii. procedurę dotyczącą przyjęcia punktów porządku obrad, włącznie z oznaczeniem projektów uchwał;
- iv. notyfikacje wymagane do powoływania zastępców na podstawie artykułu 14.

Artykuł 19

Na każdej sesji Zgromadzenia Parlamentarnego Komitet Ministrów przedkłada mu sprawozdanie ze swojej działalności, wraz ze stosowną dokumentacją.

Artykuł 20

- a) Uchwały Komitetu Ministrów dotyczące następujących ważnych kwestii wymagają jednomyślności przedstawicieli głosujących oraz większości przedstawicieli uprawnionych do zasiadania w Komitecie:
 - i. zaleceń określonych w artykule 15b);
 - ii. spraw określonych w artykule 19;
 - iii. spraw określonych w artykule 21a) i. oraz b);
 - iv. spraw określonych w artykule 33;
 - v. zaleceń dotyczących poprawek do artykułów 1d), 7, 15, 20 i 22;
 - vi. każdej innej sprawy, która z uwagi na jej znaczenie została poddana przez Komitet w drodze uchwały przyjętej zgodnie z ustępem d. zasadzie jednomyślności.
- b) Uchwały w sprawach dotyczących zasad proceduralnych lub regulacji finansowych i administracyjnych mogą być podejmowane zwykłą większością głosów przedstawicieli uprawnionych do zasiadania w Komitecie.
- c) Uchwały Komitetu podejmowane na podstawie artykułów 4 i 5 wymagają większości dwóch trzecich przedstawicieli uprawnionych do zasiadania w Komitecie.
- d) Wszystkie inne uchwały Komitetu, włącznie z przyjęciem budżetu, regulaminu wewnętrznego, finansowego i administracyjnego, zaleceń dotyczących zmian artykułów niniejszego statutu, innych niż wymienione w ustępie a) v. niniejszego artykułu, oraz określenia w przypadku wątpliwości, który ustęp niniejszego artykułu należy zastosować, wymagają większości dwóch trzecich oddanych głosów i większości przedstawicieli uprawnionych do zasiadania w Komitecie.

Artykuł 21

- a) Z zastrzeżeniem odmiennej decyzji Komitetu, posiedzenia Komitetu Ministrów odbywają się:

- i. przy drzwiach zamkniętych i
 - ii. w siedzibie Rady.
- b) Komitet określa, które informacje dotyczące ustaleń i dyskusji podczas posiedzeń odbywających się przy drzwiach zamkniętych będą publikowane.
- c) Komitet zbiera się obowiązkowo przed i na początku każdej sesji Zgromadzenia Parlamentarnego oraz w innych terminach, jeśli uzna to za stosowne.

Rozdział V ZGROMADZENIE PARLAMENTARNE

Artykuł 22

Zgromadzenie Parlamentarne jest ciałem obradującym Rady Europy. Obraduje ono nad sprawami należącymi do jego kompetencji, określonych w niniejszym statucie, i przedkłada swoje ustalenia Komitetowi Ministrów w formie zaleceń.

Artykuł 23

- a) Zgromadzenie Parlamentarne może omawiać i formułować zalecenia w każdej sprawie dotyczącej celów i zakresu działania Rady Europy, określonych w rozdziale I. Zgromadzenie omawia i może formułować zalecenia dotyczące każdej sprawy przekazanej mu do opinii przez Komitet Ministrów.
- b) Zgromadzenie ustala swój porządek obrad zgodnie z postanowieniami ustępu a) niniejszego artykułu, biorąc pod uwagę działalność innych europejskich organizacji międzyrządowych, do których należą wszyscy lub niektórzy członkowie Rady.
- c) Przewodniczący Zgromadzenia decyduje, w przypadku wątpliwości, czy dana sprawa podjęta podczas sesji należy do porządku obrad Zgromadzenia.

Artykuł 24

Zgromadzenie Parlamentarne może, uwzględniając postanowienia zawarte w artykule 38 d), powołać komitety lub komisje dla zbadania wszelkich spraw należących do jego kompetencji, zgodnie z artykułem 23, i przedstawienia mu opracowanych sprawozdań oraz badania zagadnień znajdujących się w porządku dziennym i przedkładania mu opinii we wszystkich sprawach proceduralnych.

Artykuł 25

- a) W skład Zgromadzenia Parlamentarnego wchodzi przedstawiciele każdego członka, wybrani przez jego parlament spośród swego grona lub wyznaczeni spośród członków parlamentu, zgodnie z procedurą, jaką sam określi, z zastrzeżeniem jednak prawa każdego rządu państwa członkowskiego do dokonania dodatkowych nominacji, koniecznych w okresie, kiedy parlament nie obraduje i nie określił procedury, która miałaby w takim przypadku

zastosowanie. Każdy przedstawiciel musi być obywatelem państwa, które reprezentuje, nie może natomiast być jednocześnie członkiem Komitetu Ministrów.

Kadencja przedstawiciela wyznaczonego w ten sposób rozpocznie się z chwilą rozpoczęcia najbliższej sesji zwyczajnej, a zakończy się wraz z otwarciem następnej kolejnej sesji zwyczajnej lub późniejszej sesji zwyczajnej, z wyjątkiem sytuacji, w której członkowie mają prawo do nowych nominacji w związku z wyborami do ich parlamentów.

Jeżeli państwo członkowskie uzupełnia miejsca opróżnione na skutek śmierci lub rezygnacji przedstawiciela lub jeżeli to państwo dokonuje nowych nominacji w rezultacie wyborów do parlamentu, kadencja nowych przedstawicieli rozpocznie się na pierwszym posiedzeniu Zgromadzenia, następującym po nominacji.

- b) Żaden przedstawiciel nie może być pozbawiony swojego stanowiska podczas trwania sesji Zgromadzenia bez zgody tego Zgromadzenia.
- c) Każdy przedstawiciel może mieć zastępcę, który w razie jego nieobecności może zasiadać, przemawiać i głosować w jego imieniu. Postanowienia ustępu a) stosuje się do wyznaczania zastępców.

Artykuł 26

Członkowie mają prawo do następującej liczby przedstawicieli⁵:

Albania	4	Gruzja	5	Portugalia	7
Andora	2	Hiszpania	12	Rosja	18
Armenia	4	Holandia	7	Rumunia	10
Austria	6	Irlandia	4	San Marino	2
Azerbejdżan	6	Islandia	3	Serbia i Czarnogóra	7
Belgia	7	Liechtenstein	2	Słowacja	5
Bośnia i Hercegowina	5	Litwa	4	Słowenia	3
Bułgaria	6	Luksemburg	3	Szwajcaria	6
Chorwacja	5	Łotwa	3	Szwecja	6
Cypr	3	Była Jugosłowiańska		Turcja	12
Republika Czeska	7	Republika Macedonii	3	Ukraina	12
Dania	5	Malta	3	Węgry	7
Estonia	3	Mołdowa	5	Włochy	18
Finlandia	5	Niemcy	18	Zjednoczone Królestwo	
Francja	18	Norwegia	5	Wielkiej Brytanii i	
Grecja	7	Polska	12	Północnej Irlandii	18

Artykuł 27

Warunki, na których Komitet Ministrów może być zbiorowo reprezentowany na obradach Zgromadzenia Parlamentarnego lub na których poszczególni przedstawiciele do Komitetu lub

⁵ Lista państw zamieszczona w niniejszym tłumaczeniu uporządkowana jest alfabetycznie według nazw państw w języku polskim. *Dziennik Ustaw* podaje polskie nazwy z zachowaniem porządku w języku angielskim. Lista uzupełniona została o państwa, które wstąpiły do Rady Europy do maja 2004 roku.

ich zastępcy mogą zabierać głos przed Zgromadzeniem, zostaną określone w postanowieniach regulaminu wewnętrznego, uchwalonych przez Komitet po zasięgnięciu opinii Zgromadzenia.

Artykuł 28

- a) Zgromadzenie Parlamentarne uchwała swój regulamin wewnętrzny i wybiera spośród swoich członków przewodniczącego, który będzie sprawował swoją funkcję do następnej sesji zwyczajnej.
- b) Przewodniczący kieruje pracami Zgromadzenia, nie bierze jednak udziału w dyskusji lub głosowaniu. Za przedstawiciela, który jest przewodniczącym, może brać udział w obradach, zabierać głos i głosować jego zastępca.
- c) Regulamin wewnętrzny określa między innymi:
 - i. quorum;
 - ii. sposób wyboru i kadencję przewodniczącego i innych funkcjonariuszy;
 - iii. sposób, w jaki przygotowany będzie porządek obrad i przekazany do wiadomości przedstawicielom;
 - iv. czas i sposób, w jaki nazwiska przedstawicieli i ich zastępców będą notyfikowane.

Artykuł 29

Z zastrzeżeniem postanowień artykułu 30 wszystkie uchwały Zgromadzenia Parlamentarnego, włącznie z uchwałami:

- i. zawierającymi zalecenia dla Komitetu Ministrów;
- ii. proponującymi Komitetowi sprawy do dyskusji w Zgromadzeniu;
- iii. powołującymi komitety lub komisje;
- iv. wyznaczającymi datę rozpoczęcia swoich sesji;
- v. określającymi, jaka większość jest wymagana dla uchwał w innych przypadkach niż punkty i.-iv. niniejszego artykułu, lub rozstrzygającymi wątpliwości co do rodzaju wymaganej większości,

są podejmowane większością dwóch trzecich oddanych głosów.

Artykuł 30

W sprawach dotyczących procedury wewnętrznej, w tym wyboru funkcjonariuszy, mianowania osób do składu komitetów i komisji oraz zasad postępowania, uchwały Zgromadzenia Parlamentarnego są podejmowane większością głosów określoną przez Zgromadzenie zgodnie z artykułem 29 v.

Artykuł 31

Dyskusja dotycząca propozycji dla Komitetu Ministrów wprowadzenia określonej sprawy do porządku obrad Zgromadzenia Parlamentarnego ograniczy się do wskazania proponowanych tematów oraz przesłanek przemawiających za lub przeciw ich wprowadzeniu.

Artykuł 32

Zgromadzenie Parlamentarne zbiera się raz w roku na sesji zwyczajnej, której termin i czas trwania będą określone przez Zgromadzenie w taki sposób, aby uniknąć, jeśli to będzie możliwe, sytuacji, w których będą się one pokrywać z sesjami parlamentarnymi członków lub sesjami Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych. W żadnym przypadku czas trwania sesji zwyczajnej nie może przekroczyć 1 miesiąca, chyba że zarówno Zgromadzenie, jak i Komitet Ministrów wyrażą na to zgodę.

Artykuł 33

Sesje zwyczajne Zgromadzenia Parlamentarnego odbywają się w siedzibie Rady, chyba że Zgromadzenie i Komitet Ministrów zgodzą się, aby sesja odbyła się w innym miejscu.

Artykuł 34

Zgromadzenie Parlamentarne może być zwołane na sesję nadzwyczajną z inicjatywy Komitetu Ministrów lub przewodniczącego Zgromadzenia, po porozumieniu między nimi, które obejmuje również ustalenie terminu i miejsca sesji.

Artykuł 35

Posiedzenia Zgromadzenia Parlamentarnego są jawne, chyba że Zgromadzenie zadecyduje inaczej.

Rozdział VI SEKRETARIAT

Artykuł 36

- a) Sekretariat składa się z Sekretarza Generalnego, zastępcy Sekretarza Generalnego oraz niezbędnego personelu.
- b) Sekretarz Generalny i zastępca Sekretarza Generalnego są mianowani przez Zgromadzenie Parlamentarne na wniosek Komitetu Ministrów.
- c) Inni członkowie personelu Sekretariatu są mianowani przez Sekretarza Generalnego, zgodnie z przepisami administracyjnymi.
- d) Żaden z członków personelu Sekretariatu nie może wykonywać pracy opłacanej przez rząd, nie może być członkiem Zgromadzenia Parlamentarnego ani parlamentu krajowego, ani też nie będzie podejmował zajęć niezgodnych z jego obowiązkami.

- e) Każdy członek Sekretariatu uroczyście potwierdzi swoje przywiązanie do Rady Europy i zobowiąże się sumiennie wypełniać swe obowiązki, nie ulegając żadnym wpływom narodowym, nie ubiegać się o instrukcje ani nie otrzymywać instrukcji związanych z wypełnianiem swoich obowiązków od żadnego rządu i od żadnej władzy poza Radą i nie podejmować żadnej działalności, która mogłaby wpływać na jego status jako urzędnika międzynarodowego odpowiedzialnego jedynie przed Radą. Sekretarz Generalny i zastępca Sekretarza Generalnego składają powyższe oświadczenie przed Komitetem, inni pracownicy Sekretariatu — przed Sekretarzem Generalnym.
- f) Każdy członek uznaje wyłącznie międzynarodowy charakter odpowiedzialności Sekretarza Generalnego oraz personelu Sekretariatu i powstrzyma się od wywierania wpływu na wykonywanie przez nich swoich obowiązków.

Artykuł 37

- a) Sekretariat mieści się w siedzibie Rady.
- b) Sekretarz Generalny jest odpowiedzialny za pracę Sekretariatu przed Komitetem Ministrów. Z zastrzeżeniem postanowień artykułu 38 d), wykonuje on czynności administracyjne i inne na potrzeby Zgromadzenia Parlamentarnego.

Rozdział VII FINANSE

Artykuł 38

- a) Każdy członek ponosi koszty własnej reprezentacji w Komitecie Ministrów i Zgromadzeniu Parlamentarnym.
- b) Wydatki Sekretariatu i wszystkie inne wspólne wydatki są podzielone pomiędzy wszystkich członków w proporcjach określonych przez Komitet Ministrów, przyjmując za podstawę ich liczbę ludności.
Wkład członka stowarzyszonego jest określany przez Komitet.
- c) Zgodnie z przepisami finansowymi budżet Rady jest przedstawiany corocznie Komitetowi przez Sekretarza Generalnego do zatwierdzenia przez Komitet.
- d) Sekretarz Generalny przedkłada Komitetowi wnioski Zgromadzenia zawierające wydatki przekraczające sumy przewidziane w budżecie na Zgromadzenie i jego działalność.
- e) Sekretarz Generalny przedkłada również Komitetowi Ministrów zestawienie przewidywanych wydatków wynikających z realizacji każdego zalecenia przekazanego Komitetowi. Uchwała, której realizacja wymaga dodatkowych wydatków, jest uważana za przyjętą przez Komitet Ministrów dopiero po zatwierdzeniu przez Komitet odpowiednich dodatkowych wydatków.

Artykuł 39

Sekretarz Generalny notyfikuje corocznie rządowi każdego członka wysokość jego udziału. Udziały te są uważane za wymagalne z dniem takiego zawiadomienia; powinny być wpłacone Sekretarzowi Generalnemu nie później niż przed upływem 6 miesięcy.

Rozdział VIII PRZYWILEJE I IMMUNITETY

Artykuł 40

- a) Rada Europy, przedstawiciele członków i Sekretariat korzystają na terytorium członków z przywilejów i immunitetów niezbędnych do wykonywania ich funkcji. Na mocy tych immunitetów przedstawiciele do Zgromadzenia Parlamentarnego nie mogą być, w szczególności, aresztowani ani ścigani na terytorium członków z powodu poglądów wyrażonych lub sposobu głosowania w Zgromadzeniu, jego komitetach lub komisjach.
- b) Członkowie zobowiązują się do zawarcia możliwie szybko porozumienia w celu pełnej realizacji postanowień ustępu a). W tym celu Komitet Ministrów zaleci Rządom członków zawarcie porozumienia określającego przywileje i immunitety przyznane na ich terytoriach. Ponadto zostanie zawarte odrębne porozumienie z Rządem Republiki Francuskiej, które określi przywileje i immunitety Rady w jej siedzibie.

Rozdział IX POPRAWKI

Artykuł 41

- a) Propozycje poprawek do niniejszego statutu mogą być dokonywane w Komitecie Ministrów lub, na warunkach określonych w artykule 23, w Zgromadzeniu Parlamentarnym.
- b) Komitet zaleci i spowoduje wprowadzenie w odrębnym protokole poprawek do statutu, które uzna za pożądane.
- c) Każdy protokół zawierający poprawki wejdzie w życie po podpisaniu i ratyfikowaniu przez dwie trzecie ogólnej liczby członków.
- d) Niezależnie od postanowień poprzednich ustępów niniejszego artykułu, poprawki do artykułów 23-25, 38 i 39, które zostały zatwierdzone przez Komitet i Zgromadzenie, wejdą w życie z datą dokumentu Sekretarza Generalnego, przesłanego do rządów członków, zaświadczonego, iż zostały one w ten sposób zatwierdzone. Niniejszy ustęp będzie miał zastosowanie, poczynając od zakończenia drugiej zwyczajnej sesji Zgromadzenia.

Rozdział X
POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Artykuł 42

- a) Niniejszy statut podlega ratyfikacji. Dokumenty ratyfikacyjne będą składane Rządowi Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Północnej Irlandii.
- b) Niniejszy statut wejdzie w życie po złożeniu siedmiu dokumentów ratyfikacyjnych. Rząd Zjednoczonego Królestwa notyfikuje wszystkim rządów państw sygnatariuszy wejście w życie statutu oraz nazwy państw członków Rady Europy w tym czasie.
- c) W późniejszym terminie każdy inny sygnatariusz stanie się stroną niniejszego statutu, poczynając od daty złożenia dokumentu ratyfikacyjnego.

Na dowód czego, niżej podpisani, właściwie upoważnieni, podpisali niniejszy statut.

Sporządzono w Londynie dnia 5 maja 1949 r. w językach francuskim i angielskim, przy czym oba teksty mają jednakową moc, w jednym egzemplarzu, który zostanie złożony w archiwach Rządu Zjednoczonego Królestwa, który przekaże jego poświadczone za zgodność odpisy innym rządów sygnatariuszom.